

57

EST. 1967

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นำเสนอ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
วุฒิสภา

ผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร

นายพิรพันธุ์ คอกอง

อธิบดี

วิสัยทัศน์

เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีรายได้เพิ่มขึ้น

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้
2. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิต และจัดการสินค้าเกษตรโดยยึดหลักตลาดนำการผลิต
3. ให้บริการทางการเกษตรและผลิตปัจจัยทางการเกษตรเพื่อสนับสนุน และจำหน่ายแก่เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

กรมส่งเสริมการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและพัฒนา เพิ่มศักยภาพการผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ โดยการศึกษ วิจัยพัฒนา กำหนดมาตรการและแนวทางในการส่งเสริม การเกษตร ตลอดจนการถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรและการให้บริการทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งพาตนเอง ได้อย่างยั่งยืน

นายพิทักษ์ อุ่นจิตตพันธ์

นายครองศักดิ์ สงรักษา

นายวีรศักดิ์ บุญเชิญ

นายสุริยะ คำปวง

รองอธิบดี

อริบติกรมส่งเสริมการเกษตร

รองอธิบดี 4 ท่าน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

สำนักงานเลขานุการกรม

กองคลัง

กองการเจ้าหน้าที่

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

กองแผนงาน

สำนักส่งเสริม
และจัดการสินค้าเกษตรราชการบริหาร
ส่วนกลางสำนักพัฒนา
การถ่ายทอดเทคโนโลยีกองวิจัยและพัฒนา
งานส่งเสริมการเกษตรกองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ
การจัดการพื้นที่ และวิศวกรรมเกษตรกองพัฒนา
เกษตรกรกองส่งเสริมการอารักขาพืช
และจัดการดินปุ๋ย

กองขยายพันธุ์พืช

กองส่งเสริม
วิสาหกิจชุมชนสำนักงานเกษตรพื้นที่
กรุงเทพมหานคร
เขตพื้นที่ 4 แห่งสำนักงานส่งเสริม
และพัฒนาการเกษตร ที่ 1 - 6ศูนย์ปฏิบัติการฯ 40 ศูนย์
ศูนย์ขยายพันธุ์พืช ที่ 1 - 10ราชการบริหาร
ส่วนกลาง
ตั้งในภูมิภาค

สำนักงานเกษตรจังหวัด 76 จังหวัด

สำนักงานเกษตรอำเภอ 878 อำเภอ

ราชการ
บริหารส่วน
ภูมิภาค

งบรายจ่ายอื่น

273.2890 ล้านบาท
ร้อยละ 4.86

งบอุดหนุน

1.2225 ล้านบาท
ร้อยละ 0.02

งบลงทุน

460.1004 ล้านบาท
ร้อยละ 8.17งบประมาณรวม
5,628.7288 ล้านบาท

งบดำเนินงาน

1,237.3044 ล้านบาท
ร้อยละ 21.98

งบบุคลากร

3,656.8125 ล้านบาท
ร้อยละ 64.97

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน	งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น	5,628.7288
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	3,725.1874
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	1,021.1702
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	622.6305
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	72.1785
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	152.6251
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	2.7015
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	31.7356
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	0.5000

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต	รวม	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น
รวมทั้งสิ้น	5,628.7288	3,656.8125	1,237.3044	460.1004	1.2225	273.2890
1. กลุ่มงบบุคลากรภาครัฐ	3,725.1874	3,656.8125	68.3749	-	-	-
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	3,725.1874	3,656.8125	68.3749	-	-	-
2. กลุ่มงบประมาณรายจ่ายกระทรวง/หน่วยงาน (Function)	1,903.0414	-	1,168.4295	460.1004	-	273.2890
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	1,021.1702	-	397.6065	410.1487	-	213.4150
1 ผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	1,021.1702	-	397.6065	410.1487	-	213.4150
2 กิจกรรมการพัฒนาเกษตรกร	20.5756	-	16.5756	-	-	4.0000
3 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์	1,000.5946	-	381.0309	410.1487	-	209.4150
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	622.6305	-	519.0736	43.6829	-	59.8740
1 คก. ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	88.8535	-	86.6000	2.2535	-	-
2 คก. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ	6.3514	-	6.3514	-	-	-
3 คก. ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต	202.7849	-	202.7849	-	-	-
4 คก. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	29.4225	-	29.4225	-	-	-
5 คก. ผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร	59.8740	-	-	-	-	59.8740
6 คก. ทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช	103.8077	-	62.3783	41.4294	-	-
7 คก. ตลาดเกษตรกร	6.8351	-	6.8351	-	-	-
8 คก. ส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	4.2323	-	4.2323	-	-	-
9 คก. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	51.8702	-	51.8702	-	-	-
10 คก. ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	31.7255	-	31.7255	-	-	-
11 คก. ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	31.7205	-	31.7205	-	-	-
12 คก. ปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	5.1529	-	5.1529	-	-	-

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต	รวม	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น
รวมทั้งสิ้น	5,628.7288	3,656.8125	1,237.3044	460.1004	1.2225	273.2890
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	72.1785	-	70.9560	-	1.2225	-
1 คก. ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	56.0812	-	54.8587	-	1.2225	-
2 คก. พัฒนาพื้นที่พิเศษอย่างยั่งยืน	16.0973	-	16.0973	-	-	-
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	152.6251	-	146.3563	6.2688	-	-
1 คก. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	31.4232	-	31.4232	-	-	-
2 คก. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	56.2710	-	56.2710	-	-	-
3 คก. พัฒนากิจและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer))	34.3355	-	34.3355	-	-	-
4 คก. พัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร	18.4969	-	12.2281	6.2688	-	-
5 คก. ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้	12.0985	-	12.0985	-	-	-
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	2.7015	-	2.7015	-	-	-
1 คก. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	2.7015	-	2.7015	-	-	-
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	31.7356	-	31.7356	-	-	-
1 คก. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	31.7356	-	31.7356	-	-	-
3. กลุ่มงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (Agenda)	0.5000	-	0.5000	-	-	-
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	0.5000	-	0.5000	-	-	-
1 คก. พัฒนากิจและดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล	0.5000	-	0.5000	-	-	-

แผนการดำเนินการกรมส่งเสริมการเกษตรปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมส่งเสริมการเกษตรจะขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 5,628,728,800 บาท

4. การให้บริการตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ โดยให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร คำปรึกษา การถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม แก่เกษตรกร

- พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
- คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board)

2. การป้องกัน ควบคุม กำจัด และแก้ไข ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช

ดำเนินการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์โรคและแมลงศัตรูพืช อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งพัฒนาระบบการแจ้งเตือนล่วงหน้า ส่งเสริม การใช้ชีวภัณฑ์และวิธีการควบคุมแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้ สารเคมี และเพิ่มความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 600,000 ไร่

5. การพัฒนางานอำนวยการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อม ทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการเกษตร

เสริมสร้างระบบบริหารจัดการภายในให้มีประสิทธิภาพ พัฒนา บุคลากรและเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ตลอดจนบูรณาการ ความร่วมมือ กับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน ต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและความมั่นคงทางอาหาร

3. การส่งเสริมระบบเครือข่ายทางการเกษตร

สนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ให้สามารถดำเนินการผลิต การแปรรูป และการตลาด อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิจัย รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการ และเข้าถึงแหล่งทุน โดยสานพลัง 8 เครือข่าย สร้างกลุ่มคลัสเตอร์ การผลิต การตลาดสินค้าเกษตรชุมชน

1. การส่งเสริมระบบเกษตรที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้สามารถปรับตัวและดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ได้อย่างยืดหยุ่น ทนทานต่อผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนการส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน 66,000 ไร่ เกษตรกร 88,160 ราย

57

“
**โครงการสำคัญที่ดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569**
”

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า			
<p>1. โครงการทะเบียนเกษตรกร และบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช</p> 	<p>103.8077 (งบดำเนินงาน งบลงทุน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำนวน 6 ล้านครัวเรือน และจัดทำข้อมูลผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลที่เป็นปัจจุบัน ตามการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำนวน 3.47 ล้านแปลง ในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการผลิต การตลาด ส่งเสริมการเกษตร บูรณาการข้อมูลร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ และได้รับประโยชน์สูงสุด 2. มีฐานข้อมูลผังแปลงเกษตรกรรม ดิจิทัลที่ถูกต้อง ในพื้นที่แปลงที่ขึ้นทะเบียนใหม่หรือปรับปรุงในปี 2569 และ/หรือ พื้นที่แปลงที่ต้องตรวจสอบตามข้อบังคับตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือตามมาตรการภาครัฐ ที่แสดงขนาด และรูปร่างของแปลง สามารถนำไปวิเคราะห์เชิงพื้นที่ จำนวน 3,470,000 แปลง 3. เกิดมีการบูรณาการข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลร่วมกัน

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
<p>2. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร</p> <div data-bbox="178 664 812 1292"> <p>สถานการณ์ การระบาดของศัตรูพืช</p> </div>	<p>88.8535 (งบดำเนินงาน งบลงทุน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ 	<p>พื้นที่เป้าหมาย จำนวน 600,000 ไร่ มีการเฝ้าระวังเชิงรุก และได้รับการจัดการสุขภาพพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ และบริบทของพื้นที่จนสามารถ ลด ละ หรือเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร เกิดเป็นการเกษตรที่มีความปลอดภัย ทั้งกระบวนการผลิต ลดความเสี่ยงของเกษตรกรที่จะได้รับอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตร และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต เป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ตลอดจนเกิดการขยายผลไปสู่เกษตรกรในชุมชนจนสามารถเป็นชุมชนเกษตรปลอดภัยและเกษตรยั่งยืน</p>

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
<p>3. โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร</p> 	<p>59.8740 (งบรายจ่ายอื่น)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 1 – 10 และเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตขยายพืชพันธุ์ดีในพื้นที่ เพื่อผลิตและขยายพืชพันธุ์ดี สนับสนุนงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ครอบคลุม 4 สาย การผลิต ได้แก่ พันธุ์พืช จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ต้นพันธุ์ ท่อนพันธุ์และเมล็ดพันธุ์ ได้ไม่น้อยกว่า 3,200,000 หน่วย (ต้น/กิ่ง/หัว/กอ/ท่อน/กิโลกรัม/ซอง) - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรมีพืชพันธุ์ดีที่มีคุณภาพมีความหลากหลาย และเพียงพอกับความต้องการสำหรับการเพาะปลูก 2. สามารถขยายพืชพันธุ์ดีให้กับเกษตรกรได้ จำนวน 3,200,000 หน่วย (ต้น/กิ่ง/หัว/กอ/ท่อน/กิโลกรัม/ซอง)

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน 	51.8702 (งบดำเนินงาน)	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิสาหกิจชุมชนได้มีการพัฒนาและขับเคลื่อนให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีศักยภาพสามารถเป็นต้นแบบ และแหล่งเรียนรู้ในระดับพื้นที่ได้ 2. วิสาหกิจชุมชน 1,000 แห่ง ได้รับการยกระดับความเข้มแข็ง
5. โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)) 	34.3355 (งบดำเนินงาน)	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 2. Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่ผู้ประกอบการเกษตร มีการยกระดับกิจการในเชิงผู้ประกอบการเกษตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของผู้เข้าร่วมโครงการ

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม - ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
6. โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม 	31.7356 (งบดำเนินงาน)	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรที่ยั่งยืน 2. พื้นที่เผาไหม้ และจุดความร้อน (hotspot) ในพื้นที่เกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลง 420 จุด 3. มีพื้นที่ปลอดการเผา จำนวน 66,000 ไร่ 4. เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 1,600 - 34,000 บาท /ไร่/ฤดูกาลเพาะปลูก
7. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง 	31.7255 (งบดำเนินงาน)	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถพึ่งพาและจัดการตนเองได้ มีแผน การขับเคลื่อน และส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สร้าง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่เป็นรูปธรรม และเกิดความเชื่อมั่น ยอมรับการจัดการสินค้าเกษตร 2. สินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น ขยายการตลาด มีความสามารถในการแข่งขันในตลาด เกษตรกรได้รับการพัฒนากิจกรรมใหม่ ๆ มีความเท่าทันในเทคโนโลยี และลดความเสี่ยงจากการผลิต เช่น กลุ่มไม้ยืนต้น (กาแฟ และมะพร้าว น้ำหอม) ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น เป็น 510 กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 49 จากที่ผ่านมา รวมถึงอัตราการเติบโตของรายได้ รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 16,333 บาทต่อปี และหลัง 24,955 บาทต่อปี คิดเป็น +52.79%

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
8. โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	31.7205 (งบดำเนินงาน)	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรมีศักยภาพและความรู้ในการผลิตมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ผลผลิตทางการเกษตรมีปริมาณเพิ่มขึ้น สินค้าได้รับการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงเกิดการบูรณาการและความร่วมมือ ของหน่วยงานภาครัฐ 2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
9. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร	31.4232 (งบดำเนินงาน)	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในพื้นที่ 77 จังหวัด - สมาชิกองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรสูงวัย จำนวน 10,395 ราย ประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน 2,310 ราย สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 3,465 ราย สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 3,465 ราย เกษตรกรสูงวัย จำนวน 1,155 ราย - คนจนในมิตรรายได้จากระบบ TPMAP จำนวน 120 ราย - สามารถดำเนินโครงการได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. องค์กรเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น มีการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้า และผลิตภัณฑ์เกษตร มีความมั่นคง ด้านอาหาร สามารถเพิ่มรายได้เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 2. กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น 1 ระดับ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 รวมถึงขยายผลสู่พื้นที่ใกล้เคียง ตลอดจนมีธนาคารอาหารชุมชนต้นแบบมีความมั่นคง ด้านอาหาร และพึ่งพา ตนเองได้อย่างยั่งยืนและเกษตรกรสูงวัย ได้รับความรู้ด้านเศรษฐกิจเกษตร เกิดการรวมกลุ่ม และสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับตนเองได้ 3. มีทักษะในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่การสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว ตลอดจนเกิดการกระจาย รายได้สู่ชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเติบโต ทางเศรษฐกิจจากฐาน การเกษตรได้ และชุมชนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
10. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน เศรษฐกิจสร้างสรรค์	27.1595 (งบรายจ่ายอื่น)	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ดำเนินการแบ่งตามพื้นที่ระดับ ภาคที่เป็นแหล่งผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ ประกอบด้วย ภาคเหนือ 17 จังหวัด ภาคตะวันออก 9 จังหวัด ภาคใต้ 14 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 52 จังหวัด - สามารถดำเนินโครงการได้ทันที ที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คน : เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร มีองค์ความรู้ ในแบบเฉพาะเข้าใจการพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์ พื้นถิ่นสามารถสร้างอาชีพและรายได้จากสินค้า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2. พื้นที่ : สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนาตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญา ที่เหมาะสมให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และสร้าง มูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่อุปทาน เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ 3. สินค้า : สามารถส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่ผู้บริโภคให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงถิ่นกำเนิด เกิดการสร้าง มูลค่าเพิ่ม ให้แก่เกษตรกรและแหล่งผลิตด้วยมาตรฐาน การรับรอง GI 4. รายได้สินค้าของเกษตรกรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

“

**ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2568
และเงินก้อนไว้เหลือมปีคงเหลือ ปี 2567**

”

ภาพรวมผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประเภทรายจ่าย	วงเงินตาม พ.ร.บ. (1)	วงเงินหลังโอน เปลี่ยนแปลง (2)	ผลการเบิกจ่าย		ผลการใช้จ่าย	
			จำนวน (3)	ร้อยละ (4) = (3)/(2)*100	จำนวน (5)	ร้อยละ (6) = (5)/(2)*100
รวม	5,373.6559	5,373.6559	2,901.3328	53.99	3,123.0986	58.12
รายจ่ายประจำ	4,869.3389	4,869.3389	2,742.8148	56.23	2,828.8034	58.00
รายจ่ายลงทุน	504.3170	504.3170	158.5180	31.43	294.2952	58.36

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1/1)

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม	งบประมาณปี 2567					คำชี้แจง
	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี	เบิกจ่าย	ร้อยละ	คงเหลือ	ร้อยละ	
รวม	213.4067	202.2702	94.78	11.1366	5.22	
1. คก. พัฒนาศักยภาพของพื้นที่	0.0225	0.0225	100	-	-	
2. คก. บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)	0.2875	0.2875	100	-	-	
3. คก. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	0.7998	0.7998	100	-	-	
4. คก. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	0.0819	0.0819	100	-	-	
5. คก. ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	6.5245	6.5245	100	-	-	
6. คก. ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	8.2932	8.2932	100	-	-	
7. คก. พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	1.1686	1.1686	100	-	-	
8. คก. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	0.3429	0.3429	100	-	-	
9. คก. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	0.3261	0.3261	100	-	-	
10. คก. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	0.0411	0.0411	100	-	-	
11. คก. ผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร	2.2160	2.2160	100	-	-	
12. คก. ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพเกษตรกร	3.3982	3.3982	100	-	-	
13. คก. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	0.2384	0.2384	100	-	-	
14. คก. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	0.5540	0.5540	100	-	-	

การกั้นเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1/2)

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม	งบประมาณปี 2567					คำชี้แจง
	เงินก้อนไว้เบิกเหลื่อมปี	เบิกจ่าย	ร้อยละ	คงเหลือ	ร้อยละ	
รวม	213.4067	202.2702	94.78	11.1366	5.22	
15. คก. สร้างเครือข่ายบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันของชุมชน	0.1462	0.1462	100	-	-	
16. คก. ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร	0.5782	0.5782	100	-	-	
17. คก. 1 อำเภอ 1 แปลงเกษตรอัจฉริยะ	0.1742	0.1742	100	-	-	
18. คก. สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	0.0119	0.0119	100	-	-	
19. คก. ส่งเสริมการจัดตั้งและบริหารจัดการวิสาหกิจเกษตรฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น	0.4893	0.4893	100	-	-	
20. ผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	171.5485	160.4119	93.51	11.1366	6.49	อยู่ระหว่างดำเนินการตามสัญญา
21. คก. ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	1.4531	1.4531	100	-	-	
22. คก. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	0.0616	0.0616	100	-	-	
23. คก. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	1.0173	1.0173	100	-	-	
24. คก. สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	0.7829	0.7829	100	-	-	
25. คก. เพิ่มศักยภาพและพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP)	0.1000	0.1000	100	-	-	
26. โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย	0.0047	0.0047	100	-	-	
27. โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	0.0006	0.0006	100	-	-	
28. โครงการบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่การพัฒนาแพลตฟอร์มความต้องการน้ำฝน	12.7437	12.7437	100	-	-	

“
**ผลการดำเนินงาน
ที่สำคัญปี 2567 – 2568**
”

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568

“โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง”

งบประมาณ : 31.7255 ล้านบาท
พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

การยกระดับสินค้า
ให้มีมูลค่าเพิ่ม

กลุ่มไม้ยืนต้น 2 สินค้า ได้แก่ กาแฟ และมะพร้าวน้ำหอม

ตัวอย่างผลสำเร็จ : แปลงใหญ่กาแฟ บ้านบางปูเลาะ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น เป็น 510 กก./ไร่ เพิ่มขึ้น 49% จากที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 16,333 บาท/ปี และหลัง 24,955 บาท/ปี คิดเป็น +52.79%

ตัวอย่างผลสำเร็จ : แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม บ้านดอนกรวย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น เป็น 4,320 กก./ไร่ ลดลงจากที่ผ่านมา เนื่องจากปัญหาภาวะอากาศ
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 32,000 บาท/ปี และหลัง 56,533 บาท/ปี คิดเป็น +76.67%

กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ 1 สินค้า ได้แก่ กล้วยไม้

ตัวอย่างผลสำเร็จแปลงใหญ่กล้วยไม้ ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะกุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น 1,823 กก./ไร่ คิดเป็น 5.8% จากที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 94,500 บาท/ปี และหลัง 142,194 บาท/ปี คิดเป็น +50.47%

กลุ่มพืชผัก 1 สินค้า ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง

ตัวอย่างผลสำเร็จ : แปลงใหญ่หน่อไม้ฝรั่ง ตำบลวังสวาป อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น 3,313 กก./ไร่ คิดเป็น 16% จากปีที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 149,688 บาท/ปี และหลัง 238,165 บาท/ปี คิดเป็น +59.1%

กลุ่มพืชไร่ 1 สินค้า ได้แก่ สับปะรด

ตัวอย่างผลสำเร็จ : แปลงใหญ่สับปะรด ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น 132.2 กก./ไร่ คิดเป็น 11.35% จากที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 8,243 บาท/ปี และหลัง 17,500 บาท/ปี คิดเป็น +112.30%

ไม้ผล 9 สินค้า ได้แก่ ลำไย มะม่วง กล้วยหอมทอง มังคุด ส้มโอ ลิ้นจี่ มะขามส้มเขียวหวาน ทุเรียน (อุตรดิตถ์)

ตัวอย่าง ผลสำเร็จแปลงลำไย ตำบลชมพู อำเภอสарภัก จังหวัดเชียงใหม่

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น 1,480 กก./ไร่ เพิ่มขึ้น 148% จากที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 35,000 บาท/ปี และหลัง 83,280 บาท/ปี คิดเป็น +138%

ตัวอย่าง ผลสำเร็จแปลงมะม่วง ตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น 1,800 กก./ไร่ เพิ่มขึ้น 13.71% จากที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 17,439 บาท/ปี และหลัง 50,000 บาท/ปี คิดเป็น +340.52%

ตัวอย่าง ผลสำเร็จแปลงกล้วยหอมทอง ตำบลนพรัตน์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

- ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น 4,191 กก./ไร่ เพิ่มขึ้น 137.32% จากที่ผ่านมา
- อัตราการเติบโตของรายได้รวมการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ก่อน 42,000 บาท/ปี และหลัง 122,510 บาท/ปี คิดเป็น +191.69%

“โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

งบประมาณ : 31.7356 ล้านบาท
พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

ด้านสิ่งแวดล้อม

- 1. จุดความร้อน (Hotspot)** พื้นที่เกษตรในประเทศไทย จำนวน 2,886 จุด พบว่าลดลง จำนวน 420 จุด คิดเป็นร้อยละ 12.70 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน โดยใช้ข้อมูลจุดความร้อน (Hotspot) จาก GISTDA
- 2. สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวม 80,836 tCO₂eq**
 - ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากการเผาในพื้นที่นาข้าวลงได้ 1,040 tCO₂eq
 - ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการไม่ขังน้ำทำนาลงได้ 79,796 tCO₂eq

“โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร”

งบประมาณ : 94.3796 ล้านบาท
พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

ผลิตปัจจัยควบคุมศัตรูพืชเพื่อสนับสนุนให้แก่กลุ่มเกษตรกรและเกษตรกร

สามารถผลิตปัจจัยควบคุมศัตรูพืชเพื่อสนับสนุนให้แก่กลุ่มเกษตรกรและเกษตรกรทั่วไป ตามแผนความต้องการ ได้แก่ ชีวภัณฑ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวอร์เรีย และเชื้อราเมตาไรเซียม) รวม 55,413 กิโลกรัม ใช้ในพื้นที่กว่า 101,000 ไร่

- แตนเบียนแมลงดำหนามมะพร้าว 32,015 มัมมี่ ใช้ในพื้นที่กว่า 6,500 ไร่
- แมลงศัตรูธรรมชาติ ชนิดต่างๆ มากกว่า 5.3 ล้านตัว ใช้ในพื้นที่กว่า 20,000 ไร่
- แมลงวันผลไม้เป็นหมัน 54 ล้านตัว ใช้ควบคุมปริมาณ ประชากรแมลงวันผลไม้ ในพื้นที่ 18,000 ไร่
- เชื้อไวรัส NPV 150 ลิตร ใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืชในพื้นที่ 650 ไร่
- และสารสกัดธรรมชาติ 2,101 ลิตร ใช้ในพื้นที่ 6,000 ไร่

สามารถควบคุมศัตรูพืช ไม่ให้เกิดการระบาดเป็นวงกว้าง สร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตร ของเกษตรกร รวมถึงผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น เกษตรกรสามารถลดต้นทุนสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้เฉลี่ย 374.09 บาท/ไร่ หรือลดลงรวมมากกว่า 2.43 ล้านบาท พร้อมทั้งมีระบบการติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช เพื่อการพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืชอย่างแม่นยำ เหมาะสมกับสถานการณ์ และบริบทของพื้นที่

“โครงการตลาดเกษตรกร”

งบประมาณ : 6.9748 ล้านบาท
พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

ตลาดเกษตรกร จำนวน 77 จังหวัด

ตลาดเกษตรกร จำนวน 77 จังหวัด เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้การบริหารจัดการสินค้าเกษตรมีความเป็นเอกลักษณ์ รวมถึงต่อยอดความร่วมมือกับภาคเอกชน ได้แก่

ตลาด Modern Trade จากการลงนาม บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับบริษัท Tesco Lotus, Big C และ Makro เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานในการพัฒนาเกษตรกร ผลักดันให้เกษตรกรมีช่องทางในการจำหน่ายเกษตรกรได้รับโอกาสในการเรียนรู้วางแผนการซื้อ ขายสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบนำไปสู่การผลิตได้ตรงความต้องการ พร้อมทั้งได้ส่งเสริมและแนะนำให้เกษตรกรจำหน่ายสินค้าด้านการเกษตร ผ่านทาง Social Media เช่น Facebook, Line เป็นต้น ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้พัฒนาเว็บไซต์ [www.ตลาดเกษตรกร ออนไลน์.com](http://www.ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com) โดยมีมูลค่าการจำหน่ายสินค้าสะสมตั้งแต่ ปี 2558 - ปัจจุบัน จำนวน 2,327,261,396 บาท

“โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer))”

งบประมาณ : 34.3355 ล้านบาท
พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

เกษตรกรรุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาให้เป็น SF และ YSF

เกษตรกรรุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาให้เป็น Smart Farmer & Young Smart Farmer พัฒนาต่อยอดในเชิงธุรกิจเกษตร สามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเอง และวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี มุ่งสู่การเป็น Smart Product มีการนำเทคโนโลยี ไปประยุกต์ใช้ในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและเพิ่มช่องทางการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

เช่น นางสาวฤดีรัตน์ ดีสวัสดิ์ เป็น Smart Farmer ของจังหวัดนครปฐม ได้พัฒนาต่อยอดแปรรูปสินค้ามะนาวเป็นน้ำมะนาวบรรจุขวดพร้อมดื่ม โดยได้พัฒนามาเป็นคาเฟ่ เลมอน ส่งผลให้เกิดการสร้าง รายได้ไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท เป็นต้น

“

**การดำเนินการตามข้อสังเกต
ของคณะกรรมการการวิสามัญ**

”

ประเด็นข้อสังเกต

1. ควรมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการทำการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmer) ซึ่งถือเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับเกษตรกร โดยรวมทั่วประเทศ

การดำเนินการ

การพัฒนา Smart Farmer พัฒนาเกษตรกรโดยรวมทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการกำหนดระดับการพัฒนา ให้มีความต่อเนื่องเป็นระดับตามศักยภาพของเกษตรกร ใน 4 ระดับ เพื่อมุ่งหวังให้เกษตรกรมีสมรรถนะ ในการประกอบอาชีพที่สามารถบริหารจัดการในเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้นเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่สามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ ดังนี้

ระดับที่ 1 ปรับแนวคิดด้านการผลิตและการตลาด : เป็นการปรับแนวคิดการทำงานของเกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผ่านการประเมินวิเคราะห์ตนเอง จัดทำแผนพัฒนาตนเองให้เกิดแรงจูงใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ปัจจุบันมีเกษตรกรรายย่อยที่ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer ของกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว จำนวน 206,308 ราย

ระดับที่ 2 เพิ่มความเชี่ยวชาญสู่แบบอย่างในการขยายผล : เป็นการประเมินความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนากิจกรรมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการผลิตและการตลาด เริ่มต้นสู่ความเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่สามารถจัดทำแผนธุรกิจเบื้องต้น เพื่อนำไปบริหารจัดการฟาร์มเชิงธุรกิจได้ และสามารถขยายผลแก่เกษตรกรได้ปัจจุบันมี Smart Farmer ที่เป็นเกษตรกรปราดเปรื่องต้นแบบ (Smart Farmer Model) แล้ว จำนวน 24,517 ราย

ระดับที่ 3 พัฒนาสู่ผู้ประกอบการเกษตร : พัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรเต็มตัว โดยการพัฒนา Smart Farmer ที่มีสมรรถนะและความพร้อมที่ดีในการเป็นผู้ประกอบการเกษตรให้สามารถบริหารจัดการ ผลิตและการตลาดเชิงธุรกิจ รับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ด้วยการทำแผนธุรกิจขั้นสูง ตลอดจนสามารถนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่มาปรับใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจได้

ระดับที่ 4 ยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการสากล : พัฒนาแนวคิดผู้ประกอบการเกษตรสู่การเป็นผู้ประกอบการส่งออกที่สามารถปฏิบัติตามหลักการและมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับสินค้าสู่ตลาดต่างประเทศได้

ในส่วนของการดำเนินการพัฒนาระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ ในระดับที่ 3 และระดับที่ 4 นั้น กรมส่งเสริมการเกษตรได้ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตร เมื่อปี พ.ศ. 2563 เป็นปีแรก ซึ่งมุ่งเน้นการเสริมทักษะองค์ความรู้ที่จำเป็นในการทำธุรกิจเกษตร อาทิ ทักษะด้านการเงิน การทำแผนธุรกิจเพื่อการบริหารจัดการธุรกิจ ทักษะด้านการตลาด การทำการตลาดในรูปแบบที่หลากหลาย การเพิ่มมูลค่าสินค้า ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การทำการเกษตรเกษตรสมัยใหม่ การจัดการของเหลือใช้ทางการเกษตร รวมทั้งทักษะที่จำเป็นสำหรับการส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรทั้งคุณภาพมาตรฐาน กระบวนการส่งออก และตลาดส่งออกที่สำคัญ เพื่อเป็นองค์ความรู้เบื้องต้นในการต่อยอดของ Smart Farmer สู่การเป็นผู้ประกอบการส่งออก โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้ ดำเนินการพัฒนาเกษตรกรในกิจกรรมดังกล่าวมาแล้ว จำนวน 3 รุ่น (ปี 2563 ปี 2565 และปี 2566) รวมจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาแล้วทั้งสิ้น 314 ราย

ประเด็นข้อสังเกต

การดำเนินการ

2. ควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร
นักส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
ไปราชการ เบี้ยเลี้ยง และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่เพียงพอ

การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรนักส่งเสริมการเกษตรถือเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากบุคลากรเหล่านี้
เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายของรัฐบาลสู่เกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งการทำงานในพื้นที่ต้องใช้ทรัพยากร
เช่น ค่าเดินทาง เบี้ยเลี้ยง และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดสรรงบประมาณ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าว ภายใต้งบประมาณที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

3. ควรส่งเสริมผลักดันการทำเกษตรอินทรีย์
และลดละเลิกการใช้สารเคมีเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ
ของเกษตรกร และยกระดับราคาสินค้าเกษตรของไทย
รวมถึงการสนับสนุนเสริมสร้างการผลิตพันธุ์พืช
และเมล็ดพันธุ์พืชท้องถิ่นให้มีความต้านทานต่อโรคแมลง
ศัตรูพืชและสภาพแวดล้อมของประเทศไทย ซึ่งสามารถ
ต่อยอดไปสู่ผลผลิตทางการเกษตร ที่เพิ่มมูลค่าได้ต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตรใช้นโยบาย “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม และเพิ่มรายได้ ดังนี้

- 1) เกษตรกรที่มีความต้องการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่แปลงใหญ่/ศพก.
- 2) Young Smart Farmer, Smart Farmer ที่มีความต้องการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
- 3) เกษตรกรทั่วไป ที่มีความต้องการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

มีการถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน สนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์
เมล็ดพันธุ์ และก่อนพันธุ์อินทรีย์ เป็นต้น ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามความต้องการ
นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระหว่างเกษตรกร
กับผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการตลาดสินค้า
เกษตรอินทรีย์ สามารถวางแผนการผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการของตลาด มีตลาดและช่องทาง
การรับซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันพื้นที่เกษตรอินทรีย์ไทยที่ได้รับมาตรฐาน 1,048,729 ไร่ ตลาดคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน
อิตาลี และสวิสเซอร์แลนด์ และสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้ เช่น ทุเรียน
มังคุดมะพร้าวอ่อน น้ำกะทิ ใบชาเขียว ฯลฯ

(ที่มา : แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 -2570, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขอขอบคุณ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
วุฒิสภา